

DRŽAVNI ZBOR RS
mag. Dejan Židan, predsednik
Šubičeva 4
1000 Ljubljana
e-naslov: gp@dz-rs.si

Številka: 001-334/2019/2
Datum: 25. 11. 2019

Zadeva: Odgovor na poslansko vprašanje poslanca Marijana Pojbiča v zvezi z zdravstvenim poklicem optometrist

Zveza: Vaš dopis, št. 020-07/19-1688/2 z dne 28. 10. 2019

Na Ministrstvu za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) smo prejeli pisno poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z zdravstvenim poklicem optometrist.

Uvodoma pojasnjujemo, da so v preteklosti že potekale razprave o ustanovitvi šole za optometriste v okviru Visoke šole za zdravstvo, pri čemer so bila izražena različna mnenja za in pomisleki proti ustanovitvi takšnega izobraževanja. Pri tem pojasnjujemo, da Ministrstvo za zdravje na uvedbo in oblikovanje novega izobraževalnega (študijskega) programa v Republiki Sloveniji nima konkretnega vpliva. Namreč, za pripravo novega izobraževalnega (študijskega) programa je zadolžen visokošolski zavod sam. Po Zakonu o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ in 65/17; v nadaljnjem besedilu: ZVis) (prvi odstavek 32. člena) študijske programe za pridobitev izobrazbe in študijske programe za izpopolnjevanje sprejme senat univerze na predlog senata članice univerze oziroma senat samostojnega visokošolskega zavoda.

Na podlagi drugega odstavka 32. člena ZVis univerza oziroma samostojni visokošolski zavod študijski program akreditira pri Nacionalni agenciji Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu. V postopku akreditacije je Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu za regulirane poklice dolžna pridobiti soglasje ministrstva, v katerega pristojnost sodi poklic, ki ga bo pridobil diplomant.

Po informacijah, s katerimi razpolaga ministrstvo iz leta 2016, je v zadnjih enajstih letih v Slovenijo prišlo iz tujine 15 optometristov. Glede na vpis na tujih fakultetah naj bi v Slovenijo prišlo povprečno pet diplomantov letno, kar je po mnenju stroke dovolj za srednjeročne potrebe, s tem pa se smiselnost uvedbe lastnega študija manjša.

Ministrstvo v okviru svojih pristojnosti še pojasnjuje, da Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17 in 1/19 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZZDej) v prvem odstavku 62. člena določa, kdo lahko opravlja zdravstveno dejavnost oziroma,

da lahko zdravstveno dejavnost opravljajo zdravstveni delavci, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo, so strokovno usposobljeni za samostojno opravljanje dela v svojem poklicu in izpolnjujejo druge pogoje, določene s tem zakonom in drugimi predpisi. Določene strokovne naloge s področja zdravstvenega varstva opravljajo tudi zdravstveni sodelavci, z ustrezno strokovno izobrazbo nezdravstvene smeri, kar določa 62. člen ZZDej. Minister za zdravje na podlagi določb ZZDej predpiše seznam poklicev za zdravstveno dejavnost, v katerem so določeni poklici zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev, njihovo delovno področje, stopnja zahtevnosti dela na področju zdravstvene dejavnosti. Ministrstvo za zdravje pri vključitvi novega poklica na seznam poklicev zdravstvene dejavnosti, sledi mnenjem razširjenih strokovnih kolegijev, kakor tudi potrebam zaposlitev v zdravstvu.

O delu optometristov je razpravjal tudi Razširjeni strokovni kolegij za oftalmologijo (v nadaljnjem besedilu: RSK), in sprejel sklep: 5-b-108/18: Zaradi zelo različnega šolanja z istim nazivom v državah EU, RSK ne more soditi o tem ali je optometrija zdravstvena dejavnost, ampak je v tem primeru potrebna vsakokratna presoja akreditacije posamezne optometrične šole. Npr. diplomantom šole optometrije na Hrvaškem ni mogoče priznati statusa zdravstvenih delavcev, ker gre predvsem za tehnična znanja z naslovom inženir. RSK zaradi zaščite zdravja vztraja na stališču, da lahko optometriji delujejo le pod nadzorom oftalmologov in ne samostojno.

Razlogi za dolge čakalne dobe na področju oftalmologije so različni. Deloma so tudi posledica slabšega kadrovskega načrtovanja v preteklosti. Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 40/17; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS-F), ki je začel veljati 22. 7. 2017, je pristojnost določanja specializacij prešla iz rok Zdravniške zbornice Slovenije na Ministrstvo za zdravje. Pri določanju specializacij za razpis specializacij zdravnikov je ministrstvo upoštevalo sporočene potrebe izvajalcev zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe, potrebe prebivalcev, mrežo javne zdravstvene službe, podatke iz registra zdravnikov ter sledilo tudi povprečju EU 28. V zadnjem petletnem obdobju (od 2015 do vključno 2019) je bilo razpisanih 42 mest za specializacijo iz oftalmologije. V letu 2019 je bilo razpisanih 9 mest, leta 2018 je bilo razpisanih 6 mest, v letu 2017 10 mest, v letu 2016 5 mest in v letu 2015 12 mest za specializacijo iz oftalmologije. Po podatkih Zdravniške zbornice Slovenije je bilo na dan 14. 1. 2019 v Sloveniji 147 specialistov oftalmologije, od tega jih je v javni zdravstveni mreži delalo 129, ter 41 specializantov.

Poleg navedenega je ministrstvo v letu 2019 objavilo tudi Odredbo o zgornji meji števila ponudb za delo v Republiki Sloveniji za leto 2019 (Uradni list RS, št. 77/18, 26/19 in 68/19), na podlagi katere je zgornja meja ponudb za delo zdravnikov specialistov oftalmologov 1. Prav tako se predvideva določitev zgornje meje števila ponudb za delo v Republiki Sloveniji za specializacijo iz oftalmologije tudi v letu 2020, in sicer 5, saj je Ministrstvo za zdravje za tovrstno določitev na podlagi poziva že prejelo javljene potrebe s strani izvajalcev zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Menimo, da navedene aktivnosti vodijo v smeri enakomerne razporeditve zdravnikov oftalmologov v Republiki Sloveniji in povečanja števila zdravnikov oftalmologov, kar bo doprineslo k znižanju čakalnih dob in posledično ohranitev kakovosti in varnosti dela pri obravnavi bolnikov pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti.

S spoštovanjem,

Aleš ŠABEDER
MINISTER ZA ZDRAVJE

Vročiti:

- Državni zbor RS, gp@dz-rs.si – po e-pošti